

ת"פ 41356/08/16 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ירושלים נגד דאוד אבו דיאב

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 41356-08-16 מדינת ישראל נ' אבו דיאב(עציר)

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ירושלים
באמצעות עו"ד אביעד דוויק

המאשימה

דאוד אבו דיאב

נגד

באמצעות ב"כ עו"ד איברהים אבו גוש

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות, בהכרעת דין מפורטת ביום 17.9.17, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) ובעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות מכוח ביצוע בצוותא לפי סעיף 334 בצירוף סעיפים 335(א)(1) + (2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין. לצד זאת, זוכה הנאשם מחמת הספק מעבירת החבלה במזיד ברכב מכוח ביצוע בצוותא - עבירה לפי סעיף 413 בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

2. בהכרעת הדין שניתנה מצאתי כי הנאשם ואחרים התקדמו לכיוון הכניסה של בית ב' (להלן: המתלון). הבני משפחתו ניסו להדוף את הנאשם והאחרים ולמנוע את כניסתם לבית. הנאשם התקדם לעבר המתלון, שעה שהוא אוחז בידו סכין בעלת להב באורך של כ-15 ס"מ והחל לדקור את המתלון באמצעות הסכין בפניו, בבית החזה, ובבטנו. כמו כן אחיו של המתלון, תאאר נפצע בחזה ונחתך באוזן ימין ובידו השמאלית, על ידי מי שזהותו אינה ידועה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם למתלון חתך עמוק ארוך מדמם בפניו, עובר דרך העין הימנית עד מתחת לפה, חתך בבית החזה מעל הסטרנום, חתך באורך 20 ס"מ בבטן הימנית. כתוצאה מפציעתו נזקק המתלון לניתוח, ולאשפוז בבית החולים. במעשיו האמורים, פצע הנאשם את המתלון באמצעות נשק קר, בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה. כן קבעתי כי הנאשם פצע בצוותא חדא, שלא כדין, את תאאר כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו לביצוע המעשה.

3. ביום 17.9.17 הוריתי על הגשת תסקיר מטעם שירות מבחן בעניינו של הנאשם, וכן הוריתי על הגשת תסקיר נפגע עבירה.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 24, רווק, התגורר טרם מעצרו עם בני משפחתו בסילוואן, ועבד כחשמלאי במשך ה-5 שנים האחרונות. הנאשם השלים 12 שנות לימוד בבית ספר מקצועי במגמת חשמל. הוא מסר כי אורח חייו היה שגרתי ויציב ושלל קשיים חריגים מלבד קשיי למידה בבית הספר אשר הובילו להחלטתו לעבור בגיל 16 ללימוד בבית ספר מקצועי.
5. משפחתו של הנאשם מונה זוג הורים ושלוש אחיות בגילאי 16-21. אביו, כבן 53. הוא עבד עד לפני כשנה כמאבטח בבית הספר. לדברי הנאשם, אביו עזב את עבודתו על מנת לפקח עליו עת ששהה במעצר בפיקוח אלקטרוני. אמו, כבת 50, אינה עובדת מחוץ למשק הבית. לדבריו, בני משפחתו מנהלים אורח חיים מתפקד ונורמטיבי ויחסיו עמם קרובים.
6. אשר לביצוע העבירה, הנאשם שלל את המיוחס לו בכתב האישום. הוא תיאר וויכוח שהתפתח בינו לבין דודו על רקע ביטול החתונה בין אחותו לבין המתלונן שהוא בנו של דודו. הוא תיאר כי הוויכוח נגרר לוויכוח ללא אלימות פיזית והדגיש כי לא החזיק סכין וכי הוא לא זה שפגע פיזית בדודו או במתלונן. עוד מסר כי היום הוא מבין שלא היה אמור להיגרר אחר התנהגות הדוד ולא לענות לו. לצד האמור, הוא ביטא צער על הפגיעה שנגרמה לב' בעקבות הדקירה, כשלדבריו יחסיו עמו היו קרובים טרם ביטול החתונה.
7. בהתייחס למצב הסכסוך בין המשפחות כיום, מסר כי על אף הניסיונות מטעם הוריו להשגת הסכם סולחה, הדוד ומשפחתו סירבו לכך. הוא הדגיש כי על אף שחש כעס כלפי הדוד, היות ולתפיסתו התנהגותו הובילה למעצרו, מבחינתו הסכסוך הסתיים, ולאחר סיום ההליך המשפטי המתנהל בעניינו ימשיך בחייו כרגיל. עוד התרשמה קצינת המבחן כי במפגש עמו בלטה תפיסתו כי נגרם לו עוול בשל מעצרו ובשל האישומים החמורים המיוחסים לו.
8. הנאשם שיתף את קצינת המבחן כי בעת ששהה במעצר בית בדירה השכורה בבית צפאפא ביום 16.3.17 הוא עבר חוויה לא פשוטה כמפורט בתסקיר (ר' עמ' 3 פסקה אחרונה ועמ' 4 פסקה ראשונה). מחודש אוקטובר 2017, הנאשם שב למעצר לבקשתו. בעת קליטתו הוא הביע קושי בהסתגלות במעצר והוגדר להשגחה לצורך מעקב. עם התאקלמותו והשתלבותו באגף ולאחר ההתרשמות מיציבות מצבו, הוסרה ההשגחה. הנאשם לוקח חלק בשעות חינוך במסגרת מעצרו, על אף שאינו מדבר עברית, הוא נעזר בחבריו. לעומת זאת הנאשם אינו לוקח חלק בטיפול, ואינו מועסק כעצור חוליה, אולם הוא בקשר מעקבי עם העו"ס, פונה מיוזמתו ולוקח חלק בשיחות בהן הוא משתף פעולה באופן מלא ומשתף מעולמו. לדברי קצינת המבחן עולה התרשמות חיובית מתפקוד הנאשם במעצר שכן הוא מאורגן ויציב, משתף פעולה עם צוות האגף ונעים הליכות בהתנהגותו.
9. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, מחד קצינת המבחן התרשמה כי מדובר

בנאשם צעיר שאינו לוקח אחריות למעשיו, התקשה להתבונן באופן ביקורתי בחלקו בהסלמת האירוע, הטיל את האחריות על המתלון ומשפחתו ולא קיים סולחה עמם. כל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות העבירות בעתיד.

מאידך, מדובר בנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, אין נגדו תיקים תלויים ועומדים ותפקודו במהלך השנים היה יציב ואורח חייו שגרתי. עוד התרשמה קצינת המבחן שלנאשם שאיפות נורמטיביות וכי מדובר באירוע חריג מאוד שכן הנאשם אינו מאופיין בדפוסי אלימות קבועים. כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום הנאשם.

10. קצינת המבחן התרשמה כי מדובר בעבירה שבוצעה על רקע משבר וסכסוך משפחתי. עוד התרשמה קצינת המבחן שהנאשם נטה לטשטש את הנסיבות למעורבותו והתקשה לבחון את הנסיבות שעמדו ברקע להתנהגותו הקיצונית. כן התקשה להסביר אם נאלץ לעמוד בלחצים אישיים ומשפחתיים. לפיכך, קצינת המבחן מצאה כי רמת הסיכון להתנהגות אלימה באופן כללי היא נמוכה, אך בהתייחסות למשפחה התוצאות עשויות להיות בדרגת חומרה בינונית. אירוע זה הוא חריג להתנהלות הנאשם בדרך כלל, ומנגד קצינת המבחן התחשבה בתוצאותיו הקשות.

11. בסופו של יום, בשל חומרת העבירה, הפגיעה הקשה במתלון, הסיכון שעדיין קיים כלפי המתלון ומשפחתו, בנוסף לנטיית הנאשם להשליך את האחריות לעבירה על סביבתו, קצינת המבחן באה בהמלצה להשית על הנאשם עונש של מאסר. לדידה, הטלת עונש זה נועדה, הן על מנת להפחית את הסיכון הנובע מהנאשם, והן על מנת להמחיש עבורו את חומרת העבירות. יחד עם זאת היא המליצה כי בשיקולי אורך המאסר יילקחו בחשבון העדר הרשעותיו, הבנתו את חומרת העבירה והענישה הצפויה בצידה וכן את תפקודו התקין של הנאשם עד ליום ביצוע העבירה.

תסקיר נפגע עבירה

12. עורכת התסקיר התרשמה מצעיר, אינטליגנטי, וורבלי, לו יכולות תפקודיים חיוביים לקדם את עצמו הן בפן התעסוקתי, הן בפן החברתי והן בפן המשפחתי והחברתי. טרם האירוע נשוא כתב אישום זה, המתלון ניהל אורח חיים צעיר, בריא ועצמאי. להערכתה, מאז האירוע, המתלון מצוי במצב משברי מתמיד ממנו התקשה להתאושש.

13. המתלון תיאר בפניה בכאב את השינוי הדרסטי והטלטלה שחלה בחייו מאז הפגיעה בו. בפגישה עמו בלטו תחושותיו הקשות של כאב ומצוקה רגשית. הנזק הראשון שעולה מדבריו כתוצאה מהאירוע הוא הצלקות שעל פניו ועל גופו, אשר מעלים בכל פעם מחדש את זיכרון אירוע הפגיעה ומעוררים בו תחושת ייאוש וחוסר אונים, וכן כעס כלפי הנאשם והנזקים הקשים שגרם לו. עורכת התסקיר ציינה כי מהספרות ומניסיונה עם נפגעי עבירה עולה, כי לאנשים שנפצעו בנסיבות טראומתיות קשה יותר לשכוח את הטרומה משום שהצלקות והכאב מהווים תזכורת תמידית לאירוע הטרומטי, ופגיעה גופנית מעלה באופן משמעותי את הסיכוי להתפתחות תסמונת פוסט

טראומתית. בנוסף, פגיעה גופנית מקטינה את סיכויי הדעיכה של זיכרון האירוע הטראומטי, מפני שהיא מהווה "רמז שלילה" מתמיד כלפיו. פגיעה טראומטית עלולה להוביל לפגיעה נלווית משמעותית באיכות החיים הנפשית כפי שזוהה במצבו של המתלונן.

14. מתסקיר נפגע העבירה עולה כי המתלונן הוא רווק, נהג מונית שכיר המתגורר בבית הוריו בכפר ערבי בסמוך לתלפיות מזרח בירושלים. סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. בהמשך למד לימודי תואר ראשון בהיסטוריה באוניברסיטה במזרח ירושלים ותואר שני בחינוך מיוחד במכללה אקדמית לחינוך "אל קאסמי" באזור הצפון. נזק נוסף בא לידי ביטוי בכך שהמתלונן מסר כי טרם פגיעתו היה לו רצון ומוטיבציה להשקיע, להתקדם ולהצליח במישורים שונים בחייו. אולם, בעקבות הפגיעה בו הוא מרגיש כי אין בו כוחות ומוטיבציה להשקיע בעצמו ובעתידו ואף שולל בשלב זה של חייו אפשרות של נישואין והקמת תא משפחתי משלו. לנוכח פגיעתו כאמור, נקטע הרצף החיובי בחייו טרם הפגיעה וניכר כי אפקט הפגיעה נוכח ומשפיע על היבטים רבים בחייו, והוביל לשינוי בבחירות ובהחלטות אותן היה מקבל לולא הפגיעה והשלכותיה.

15. בנוסף, המתלונן תאר בכאב את השבר והטלטלה שבני משפחתו חווים, כחלק מהשלכות אירוע הפגיעה. הוא ציין כי בסמוך לאחר אירוע הפגיעה, ועל מנת להתרחק מסביבת מגוריו של הנאשם ובני משפחה נוספים אשר היו מעורבים באירוע, הוריו החליטו לעזוב את ביתם בשל תחושות של פחד וחשש כי הם והמתלונן נמצאים בסיכון לפגיעה חוזרת, וכן בשל החרמתם ונידויים על ידי סב המשפחה והמשפחה המורחבת. לדבריו, הנאשם ומשפחתו זוכים לתמיכה ולקבלה, בעוד המתלונן ומשפחתו מנוודים, מוחרמים ומואשמים בבגידה על כך שלא הסירו את התלונה כנגד הנאשם. הוא תיאר כי לפני כשלושה חודשים המשפחה שבה לביתם בלית ברירה נוכח קשיים כלכליים והחזרה לשם קשה ומורכבת.

16. קצינת המבחן התרשמה כי אירוע נשוא אישום זה שהתרחש לפני כשנה וחצי, עדיין מוחשי ומרכזי בחייו של המתלונן. כן לאירוע זה השלכות קשות, בעיקר על מצבו הרגשי והנפשי, על הדימוי ותפיסתו העצמית ועל תחושת המוגנות והביטחון שנפגעו. עורכת התסקיר ציינה כי מתוך הספרות המקצועית עולה כי ככל שהאירוע האלים פחות צפוי ופחות נשלט, הסיכויים שהוא יגרום לטראומה נפשית ובכלל זה לפגיעה בתפקוד, גדלים יותר. עורכת התסקיר ציינה כי ניכר שהפגיעה במתלונן החלישה את תחושת השליטה והביטחון בחייו. המתלונן תיאר כי במהלך האירוע לא צפה את עוצמת והיקף הפגיעה, הופתע והיה המום, הן מעצם החתכים העמוקים בגופו והדם הרב שניגר ממנו והן מהאופן האכזרי והברוטלי בו הנאשם פגע בו בעודו נתון בחוסר אונים וללא יכולת ממשית להגן על עצמו. לדבריו, ללא התערבותם של אחיו, הנאשם לא היה מפסיק לדקור אותו והוא אף עלול היה לגרום למותו. המתלונן הדגיש כי הוא זוכר כל פרט מהפגיעה וגם את תחושותיו במהלכה. המתלונן תיאר את תחושותיו הקשות מכך שאחרים שנכחו באירוע, לא רק שלא מנעו את הפגיעה, אלא אף הקשו על הגשת הסיוע הרפואי. מחשבה זו מדגישה את הנידוי שהוא ומשפחתו קשים, מה שמקשה להערכת עורכת התסקיר על תהליך השיקום והתאוששות שלו מטראומת הפגיעה.

17. בסמוך לאחר האירוע, המתלון תאר מצב פיזי ורגשי ירוד, סבל מכאבים עזים, התקשה לתפקד, לא עבד והסתגר בביתו במשך מספר חודשים. הוא תיאר לפני עורכת התסקיר את ההלם והבהלה שחש ממראה פניו הנפוחים והמצולקים, כשבכל פעם שהסתכל במראה הזדעזע ונחרד.

18. עורכת התסקיר ציינה מספר נזקים שאירעו למתלון בגין אירוע האלימות כאמור: אובדן השליטה והסכנה בה היה נתון המתלון במהלך הפגיעה, כשאחרים אחזו בו לדבריו תוך כדי שהנאשם פצע וחתך אותו בסכין, העדר החמלה והאנושיות וכן העובדה שמדובר בנאשם שהוא קרוב של המתלון, עמו היו לו יחסים תקינים במהלך השנים, בנוסף למעורבותו של סבו באירוע הפגיעה, מעצימים את החוויה הקשה של האירוע. להערכתה נזק נוסף קשור בעיסוק אינטנסיבי לא פתור של המתלון, בשאלה מדוע הנאשם שהוא בן משפחה פגע בו באופן אכזרי וסדיסטי, ללא סיבה. העיסוק של המתלון והבנתו כי לנאשם לא הייתה סיבה לפגיעה בו והתוצאות הקשות של האירוע, מייסרים אותו ופוגמים ומחריפים את רווחתו הנפשית.

19. נזק נוסף קשור בפגיעה בחוויה ובתפיסה העצמית והגברית של המתלון. המתלון תאר את הבושה שחש מפני אנשים בשל הצלקות בפניו, את הקושי להתמודד עם מבטי הסביבה, והסקרנות של מי ששואלים שאלות ביחס לכך. אנשים שחווים שונות של הגוף שאינה מולדת נדרשים להתמודד עם נסיבות האירוע, עם אובדן המראה הקודם ועם אובדן דימוי הגוף הקודם. לדבריו, מיום הפגיעה, בכל פעם שרואה את מראה פניו במראה, הוא מתמלא בתחושות קשות של בושה, כעס, ותסכול. מבחינתו, מדובר בנזק בלתי הפיך וניכר כי לתפיסתו הסובייקטיבית, הוא מצולק באופן בולט, עסוק באופן תמידי בשינוי מראה פניו, כשאת חלק מהצלקות, לעיתים מנסה להסתיר באמצעות גידול זקן. בנוסף הוא מתמודד עם חוויה פנימית כי שמו הטוב נהרס. הוא חווה ירידה חדה בדימוי הגוף שהוא חלק מרכזי ומשמעותי מהדימוי העצמי, בעיקר כאדם צעיר בתחילת דרכו והחשיבות שיש לחזות החיצונית בגילאים צעירים, לתפיסה העצמית, לביטחון העצמי, לבניית קשר זוגי ועוד. בנוסף, קישור אירוע הפגיעה שלו לאירוע עם היבט פלילי מגביר את תחושות החרגות והבושה שלו כך שלהערכת עורכת התסקיר מצב זה מאלץ אותו לבוא במגע חוזר ונשנה עם השלכות אירוע הפגיעה ומקשה על הליך השיקום והריפוי.

20. לדבריו של המתלון, טרם לפציעתו הקפיד לעסוק באימוני כושר, שמר על תזונה בריאה, היה פעיל חברתית והרבה לצאת ולבלות באופן התואם את גילו והשלב ההתפתחותי בחייו. מאז הפגיעה, הפסיק לעסוק בפעילויות שהסבו לו הנאה וסיפוק, מזניח את עצמו, עלה כ- 20 ק"ג במשקלו וצמצם באופן משמעותי את יציאותיו לבילויים וקשריו החברתיים. עוד שיתף כי חווה ירידה חדה במצב רוח, והעדר יכולת לחוש הנאה מדברים שבעבר היוו מקור לחוויות חיוביות ומספקות.

21. המתלון הציג בפני עורכת התסקיר מסמכים רפואיים רבים מהם עולה כי החל מיום 20.6.17 המתלון החל בטיפול בצלקות שעל גופו. נוכח צלקת מורמת באיזור הבטן והגב הוא עבר הזרקות של סטרואידים לקצוות הצלקת, בנוסף להתאמת יריעת סיליקון. במקביל הוא פנה לטיפול לייזר

באופן פרטי ובעלות כספית גבוהה לצורך טשטוש הצלקות שבפניו.

22. מתיאוריו עולה כי המפגש עם סכנת פגיעה לא צפויה מלווה אותו תדיר והוא חווה חרדה כי עלול להיפגע בשנית באופן בלתי צפוי. בנוסף, המתלונן תיאר פגיעה ממשית ביכולת הריכוז והזיכרון שלו, בין היתר בשל מחשבות טורדניות הקשורות בנסיבות ואירוע הפגיעה ובהתמודדות עם השינויים הרבים בחייו כתוצאה מכך. הוא תאר מצבים של דריכות יתר וחרדה, גם בסביבת מגוריו וגם בעבודתו כנהג מונית. היותו במצב של דריכות יתר, מתישה ומעייפת אותו והוא חווה העדר כוחות ומוטיבציה, אותן מייחס להשלכות הפגיעה בו. עם חזרתו לעבודה, גילה כי תפוקת העבודה שלו ירדה והוא מתמודד עם תחושות של ירידה חדה במוטיבציה, שאינו חיוני ויעיל, כשם שהיה בעבר, שקוע במכאוביו ובעצמו ומתקשה לתפקד כבעבר.

23. נזק נוסף שעולה מדבריו של המתלונן, קשור גם למשפחתו. המתלונן סיפר כי במשך תקופה ממושכת לאחר הפגיעה, בני משפחתו של הנאשם ניסו להשפיע עליו ועל הוריו למנוע את הגשת התלונה ובהמשך למשוך את התלונה, תוך שמכתימים את שמו ואת שם משפחתו כי הם בוגדים ומשתפי פעולה עם הממסד. עורכת התסקיר סברה כי בעקבות זאת מועצמות אצל המתלונן תחושות האיום והחרדה בהן הוא שרוי וכן מועצמת תחושת ההכתמה שחווה. ניכר כי חוויתו היא של העדר צדק כך שהנושא לא פתור ונשאר כפצע פתוח. האופן בו כבודו העצמי נרמס, ההשפלה והאלימות הברוטלית שהופנתה כלפיו, פגעו בתחושת החוסן והאמונה שבכוחו להשפיע על גורלו. הוא ביטא את עלבונו ואכזבתו על כך שאיש מבני המשפחה המורחבת, דודיו, אחיו של הנאשם, סבו ואחרים לא יצרו עמו קשר על מנת להתנצל על הפגיעה ולא הביעו התעניינות בשלומם. לדבריו, גם במהלך שהותו בבית החולים, איש מבני המשפחה המורחבת לא בא לבקרו וכבר אז עלו בו תחושות של הפקרה ובדידות. המתלונן תאר בכאב כיצד סבו ובני משפחה נוספים תומכים בנאשם ומתעלמים מהסבל שנגרם לו כפי שתיאר את תחושת האכזבה שלו במילים "הוא יצא גבר מבחינתם..הם הפכו אותו לגיבור..".

24. עוד הוסיף המתלונן כי בעקבות אירוע הפגיעה, אחיו הגדול הנשוי ואב לילד בחר להתרחק מסביבת המגורים הפוגענית ועבר להתגורר בעיר אחרת, על אף והיה אמור להתגורר בדירה הצמודה לבית ההורים. הוא תאר את הכאב של הוריו על כך שבנם לא מתגורר בסמוך אליהם והריחוק הפיזי מאחיו עמו יש לו קשר קרוב ומשמעותי, מצמצם עוד יותר את היכולת להיעזר בגורמי תמיכה להם הוא זקוק. להערכת עורכת התסקיר קיומם של גורמי תמיכה משמעותיים הם תנאי חיוני בתהליך ההחלמה של נפגע טראומה והם עשויים לסייע בחיזוק הדימוי העצמי של הנפגע ובהחזרת תחושת השליטה על חייו שאבדה לו בעת האירוע הטראומטי. הצטמצמות מקורות התמיכה בעקבות הטראומה עלולים לעכב את תהליך ההתמודדות עם השלכותיה.

25. המתלונן תיאר כי מיום אירוע הפגיעה הוא הפך לאדם פחות סבלני, נוטה לכעוס ולהתרגז, לעיתים בשל תחושות התסכול הקשות סביב הצלקות בגופו ובעיקר בשל מראה הצלקות שעל פניו. לדבריו

מצב זה פוגם ביחסים עם סביבתו הקרובה, בעיקר, ומוביל למתח וקושי של בני משפחתו להתמודד עם מצבו. מאז חזרתם לביתם ובשל הסמיכות למגורי הנאשם ובני משפחתו האחרים שהיו מעורבים באירוע הפגיעה, הנאשם צמצם באופן משמעותי את יציאותיו מחוץ לביתו וחושש להסתובב בשכונת מגוריו, ובוחר לחזור מעבודתו בשעות החשיכה. להערכת עורכת התסקיר, מדובר בתחום נזק משמעותי, בו המתלונן חווה העדר ביטחון ותחושת מוגנות בסביבתו הטבעית והמוכרת, דבר המצמצם באופן משמעותי את תחושת הרווחה הנפשית, הספונטניות והחופש הפנימי ומדגיש את העדר השליטה על חופש התנועה שלו. עוד תיאר כי בעקבות האירוע הוא החל לסבול מקשיי הירדמות ושינה, ישן מספר שעות מועט, מתקשה להירדם ועסוק במחשבות טורדניות הקשורות באירועי הפגיעה ובניתוק הקשר עם בני משפחתו. לדבריו, בשל התופעות מהן סובל פנה לפסיכיאטר בקופת החולים מספר פעמים והוא נתן לו תרופות הרגעה. משני מסמכים רפואיים שהציג עולה כי מצבו הרגשי מורכב אחרי טראומה, עם תסמינים של פוסט טראומה והומלץ על המשך מעקב פסיכיאטרי, טיפול פסיכולוגי המתאים למצב פוסט טראומתי וכן מתן תרופה.

26. לסיום, עורכת התסקיר המליצה להשית על הנאשם בין יתר רכיבי הענישה גם פיצוי כספי משמעותי.

טיעוני הצדדים לעונש

27. ב"כ המאשימה טען כי הערכים המוגנים שנפגעו הם שלמות גוף האדם וביטחון הציבור. הוא הדגיש בטיעונו לעונש את חומרת העבירה של גרימת חבלה בכוונה מחמירה וציין כי העונש הקבוע לצד עבירת החבלה בה הורשע הנאשם הוא עד 20 שנות מאסר ובעבירת הפגיעה בנסיבות מחמירות הוא עד 6 שנות מאסר, כך שעונשים אלה משקפים את החומרה היתרה שהמחוקק רואה בעבירות אלה. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה בע"פ 8678/12 שמדגישה את הצורך של בתי המשפט להילחם באלימות בחברה, כך שהאלימות אינה כורח המציאות ויש להרתיע את העבריינים מפני שימוש בנשק חם או קר באמצעות אכיפה וענישה קשה.

28. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, ב"כ המאשימה ביקש לתת דגש לחומרתם, לכך שהתקיפה נעשתה יחד עם אחרים, כאשר הנאשם היה ראש החבורה והדומיננטי בתקיפה. העבירות כולן בוצעו תוך תכנון מוקדם- הנאשם והאחרים הגיעו על מנת להתעמת והנאשם הגיע מצויד בכלי תקיפה כפי שנקבע בהכרעת הדין בפסקאות 156, 168. כלי התקיפה הוא סכין עם להב באורך של כ- 15 ס"מ. באירוע התקיפה נפגעו שני מתלוננים שונים, במספר דקירות בפנים, בבית החזה ובבטנו של המתלונן. לטענת ב"כ המאשימה, באזורים בהם נפגעו המתלוננים ישנם איברים רגישים ועל כן קיים פוטנציאל לנזק משמעותי יותר מהנזק המשמעותי שנגרם. עוד הוסיף, שכפי שנקבע בהכרעת הדין המעשים הסתיימו כפי שהסתיימו לא מפני שהנאשם הפסיק או "חשב" להסתפק בפגיעות הקשות שנעשו, אלא יד המקרה גרמה לכך שלא יהיו נזקים חמורים יותר, והפנה לפסקה 150 בהכרעת הדין. עוד הדגיש ב"כ המאשימה כי העבירות התרחשו שעה שהנאשם אומר שהוא רוצה להרוג את

המתלון והפנה לפסקה 156 להכרעת הדין. כן הפנה ב"כ המאשימה למסמכים הרפואיים המתעדים את הנזקים החמורים וכן לתמונות המתעדות נזקים אלה, אשר אירעו למתלוננים.

29. ב"כ המאשימה עתר להטלת מתחם עונש הולם שנע בין 9 ל-12 שנות מאסר והפנה לפסיקה לתמיכה בטיעונו.

30. אשר לנסיבות שאין קשורות לביצוע העבירה, ב"כ המאשימה הפנה לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי. מנגד, הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, הוא ניהל הליך הוכחות והורשע, השליך את האחריות לפציעה על אחיו של המתלון, ואם לא די בכך, גם היום, לאחר הרשעתו הוא לא נטל אחריות למעשיו והפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן. עוד פירט ב"כ המאשימה את הנזקים שנגרמו למתלון בעקבות האירוע בארבעה מעגלים שונים, כפי שהם עולים מתסקיר נפגע עבירה: מעגל ראשון הוא הנזק הישיר כפי שעולה מהתמונות והמסמכים הרפואיים ובנוסף לכך שהנזקים הגופניים הצריכו טיפולים יקרים ומתמשכים; מעגל שני הוא הנזקים הנפשיים העולים מתסקיר נפגע העבירה- התמודדות המתלון עם ההשלכה מהמעשים עד היום כך שנקטע הרצף החיובי בחייו של המתלון (עבודה, בילויים, כושר), הנזקים הפיזיים שעל גופו גורמים לו לבהלה והלם ממראהו ואף בושה מהסובבים אותו; מעגל שלישי הוא הפגיעה במשפחתו של המתלון כך שהמתלון ומשפחתו נדרשו לעזוב את ביתם, ומעמדו של המתלון בתוך המשפחה אל מול מעמדו של הנאשם בתוך המשפחה; המעגל הרביעי הוא חששו של המתלון מפגיעות עתידיות, הנטייה שלו לכעוס ולהתרגז כתוצאה מהערעור הנפשי שנגרם לו, תחושת הפגיעה בכבוד העצמי או בתחושות החוסן והאמונה העצמיים.

31. ב"כ המאשימה עתר להשית על הנאשם עונש ברף העליון של השליש התחתון של המתחם בנוסף למאסר מותנה ופיצוי משמעותי שישקף את הפגיעה, השלכותיה, הטיפולים והליווי של המתלון. הוא הוסיף כי ככל שתעלה טענת הפליה ביחס לסב סעיד או בן הדוד סעיד, אין בכך להשפיע משום שאין תשתית ראייתית ברמה הנדרשת בפלילים כדי להקים כתב אישום נגדם.

32. מטעם הנאשם, העיד מוחמד אבו דיאב ומסר כי אביו של הנאשם הוא בן הדוד שלו וחבר שלו ואף יותר מאח עבורו. עוד מסר שהוא מכיר את הנאשם שנים רבות והוא נער מדהים וערכי. כששמע על האירוע הוא הופתע שכן זכר שבעבר הנאשם סייע לאחרים ולנערים, והיה הראשון שמתנדב לעזור והראשון שהגיע לפתור בעיה.

33. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ב"כ הנאשם ציין כי המניע לסכסוך הוא המפגש בין מאמון למתלון טרם האירוע ואביו של המתלון רצה לכפות על הנאשם ועל משפחתו מי יגיע אליהם הביתה ומי לאו. הוא ציין שהנאשם לא הצטייד בסכין עם הגעתו למקום האירוע, אלא הסכין נמסרה לו בזירה, כך שהנאשם לא תכנן מעשים אלו.

34. לטענת ב"כ הנאשם קיימת הפליה במקרה זה בין הנאשם לבין סעיד או מעורב אחר משום שהיה צריך להיות מוגש כתב אישום גם נגד סעיד וגם נגד האחר בהתאם לנסיבות. בהקשר זה טען כי בית המשפט לא התייחס לעדותו של מ, אחיינה של אמו של המתלון ואף בית המשפט לא קבע שהיא לא אמינה.

35. אשר לפגיעה במתלון, ב"כ הנאשם טען כי מהתיעוד הרפואי עולה שהפגיעות היו קלות יחסית וההחלמה הייתה מהירה, כמעט מידית. כן בית המשפט התרשם שהפגיעה הייתה קלה מכך שראה את המתלון ישירות והפנה לפסקה 160 להכרעת הדין. עוד הוסיף כי המתלון בעדותו טען כי דבריו מדויקים, הוא היה בטוח בהם והוא לא שכח את שארע, דבר שלא עולה בקנה אחד עם האמור בתסקיר נפגע העבירה. לדידו, מאחר שתוצאות הפגיעות היו קלות ושטחיות, עולה שעוצמת הדקירות הייתה חלשה. עוד טען כי אין המדובר באזורים מסוכנים. אשר לנזק, ב"כ הנאשם טען כי למתלון אין נכות צמיתה, הוא לא הציג לפני בית המשפט טיפולים פיזיים שעבר ואין חוות דעת רפואית ממנה עולה מצבו של המתלון. לא בכדי בית המשפט קבע כי הפגיעות קלות באופן יחסי, כך שב"כ הנאשם למד כי לא היו בפגיעות משום סכנת חיים. עוד לטענתו אין מדובר במתלון שיש לו נזק נפשי קשה, ושאינו יכול לישון או לעבוד, אלא הוא ממשיך לעבוד באותה עבודה (פרוטוקול הדיון מיום 6.2.17, עמ' 11) כך שחיייו הם במצב רגיל.

36. ב"כ הנאשם עתר למתחם עונש הולם הנע בין עונש של שנת מאסר לבין עונש של שלוש שנות מאסר, והפנה לפסיקה לתמיכה בטיעונו.

37. אשר לעונש המתאים, ב"כ הנאשם הדגיש שהנאשם נעדר עבר פלילי, שהה במעצר, אביו של הנאשם חולה, אשר סובל מלחץ דם גבוה ובעיות לא מבטלות בלב. משפחתו נפגעה, אביו הפסיד את מקום עבודתו נוכח מעצרו של הנאשם ובשל הצורך בפיקוח עליו. הנאשם לא הפר את תנאי מעצר הבית, הוא נקלע למצב שלא רצה להיקלע שלא בטובתו. הוא הדגיש, כי על פי תיקון 113, העובדה שהנאשם בחר שלא להודות ולנהל הוכחות, לא יכולה לעמוד לו לרועץ.

38. כן ביקש כי בית המשפט ישקול את חלוף הזמן ואת העובדה שהנאשם ביקש לשוב למעצר עם הכרעת הדין, מה שמוכיח שפציעתו של קרובו מפריעה לו והוא הביע צער בהליך ההוכחות, בחקירות וגם לפני קצינת המבחן, כמו כן, משפחתו של הנאשם פנו לאביו של המתלון על מנת לערוך סולחה ולפצות אותם, אולם הוא סירב.

39. לסיום, ב"כ הנאשם ביקש שבית המשפט יסטה לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום. לדבריו, הנאשם הוא אדם נורמטיבי, התנהגותו באירוע מושא כתב האישום היא חריגה ואינה משקפת את התנהלותו היומיומית. הוא ביקש לתת לנאשם להמשיך את חייו שנקטעו ושתינתן לו הזדמנות להקים משפחה.

40. ב"כ הנאשם טען שיש לנכות את התקופה בה שהה הנאשם במעצר ובמעצר באיזוק אלקטרוני, כך שכל יום בו הוא שהה במעצר באיזוק אלקטרוני, הוא שווה ערך למחצית יום שינוכה מימי מעצרו והפנה לדעת הרוב בע"פ 4206/16. לעומתו, ב"כ המאשימה טען כי ימי מעצר באיזוק אלקטרוני אינם מנוכים באופן אריתמטי מגזר הדין אולם מהווים שיקול בגזירת העונש והפנה לע"פ 9031/16 לתמיכה בטענותיו.

41. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו. הנאשם הוסיף כי הוא מכבד את הכרעת בית המשפט ואת דברי התובע וביקש את רחמיו של בית המשפט.

מתחם העונש ההולם

42. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

43. הערך המוגן בעבירת חבלה בכוונה מחמירה הוא ערך שלמות החיים והגוף, וכן ההגנה על שלום הציבור ובטחונו. המחוקק ייחס לעבירת חבלה בכוונה מחמירה דרגת חומרה גבוהה הבאה לידי ביטוי, בכך כשקבע לצד עבירה זו עונש מאסר של עד 20 שנה. עונש מאסר זה מבטא את החומרה הרבה שמייחס המחוקק לביצוע העבירה, עמדה המשקפת את היחס החברתי כלפי פגיעה בערכים של חיי אדם, בריאותו ושלמות גופו, בפרט שעה שהפגיעה בגופו של אדם אחר נעשתה מתוך כוונה מיוחדת להטיל בו מום, נכות או חבלה חמורה.

44. בהקשר זה יפים דבריו של כב' השופט י' דנציגר בע"פ 3573/08 עוודרה נ' מדינת ישראל (13.4.10):

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה... נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג ובריח" (שם בפסקה 45).

45. ביחס לעבירת הפגיעה בנסיבות מחמירות, בית המשפט העליון עמד לא אחת, על התופעה של פתרון סכסוכים באמצעים אלימים ובין היתר, באמצעות שימוש בנשק קר אשר עלולה להביא לתוצאות קשות של קיפוח חיים, או כמו בענייננו להסב פציעות וחבלות, וקבע כי על בתי המשפט לסייע במלחמה בתופעה זו, וזאת כדי לעקרה מן השורש באמצעות ענישה מרתיעה (ר' ע"פ 121/16 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 10 לפסק-דינו של כב' השופט ע' פוגלמן

עמוד 10

(11.2.2016); ע"פ 4813/15 פלאח נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 לפסק-דינו של כב' השופט צ' זילברטל (22.3.16); ע"פ 2441/15 חכם נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 לפסק-דינו של כב' השופט א' שהם (7.6.2016); רע"פ 3555/16 אילן יחיה סברי נ' מ"י (4.5.16). החשש המוגבר לפגיעה בערכים אלה, בעת שימוש בכלי פוגעני, הובילה את המחוקק לקבוע כפל עונש לעבירה המבוצעת כשהעברין נושא נשק חם או קר.

46. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, מדובר בנאשם שהיה היוזם האחראי והדומיננטי להתלקחות האירוע ולתוצאות מעשיו. אין מדובר באירוע שהתגבש באופן ספונטני אלא בחבורה שהגיעה מצוידת בסכין בעלת להב באורך של כ- 15 ס"מ. אולם אין לקבוע כי היה תכנון ממשי או משמעותי עובר לביצוע העבירה, עצם ביצוע העבירה בחבורה והמצאות הסכין לאו דווקא בידיו של הנאשם כפי שנקבע בהכרעת הדין, מלמדת על הכנה קצרת מועד, תוך כדי התגבשות האירוע. הנאשם דקר הן את המתלונן באזור של שלושה איברים חיוניים ורגישים- בפניו, בבית החזה ובבטנו. כך גם היה הנאשם שותף לדקירתו של אחיו של המתלונן מכוח ביצוע בצוותא- באזור החזה (ר' פסקה 156, 168 להכרעת הדין). מעשיו הם חמורים לעיצומם, לנוכח מהות הפגיעה כעולה מהמסמכים הרפואיים ומהתמונות המתעדות את הנזקים- למתלונן נגרם חתך עמוק ארוך ומדמם בפנים עובר דרך העין הימנית עד מתחת לפה, חתך בבית החזה מעל הסטרנום וחתך באורך של 20 ס"מ בבטן הימנית, פגיעות שהצריכו ניתוח ואשפוז בבית החולים. כן לאחיו של המתלונן כתוצאה מהמעשים נגרם חתך באוזן ימין וחתך ביד שמאל. אם כי בסופו של יום, למרבה המזל, לא הוסבו למתלונן נכות צמיתה או מגבלה, ואף לא נותרו לו צלקות משמעותיות בפניו. אולם לדקירה באזורים אלה בגוף באמצעות חפץ חד יש פוטנציאל לגרימת נזק חמור, והאירוע עלול היה להסתיים בתוצאות קשות יותר (ר' פסקה 150 להכרעת הדין). על כן יש להתחשב גם בנזק החמור שעלול היה להיגרם למתלונן כתוצאה מתקיפתו באמצעות סכין באזורים אלה. יש לזכור כי לעיתים, ההבדל בין דקירה קלה לדקירה חמורה או קטלנית, נעוץ במיקום הדקירה ובזווית הכניסה ולעיתים, במרחק שבין זירת הדקירה למקום בו מוגש לקורבן טיפול רפואי. דהיינו, במקרים רבים תוצאה חמורה או קטלנית היא עניין של "מזל" בלבד.

47. לא זו אף זו, נסיבות נוספות לחומרה מצאתי בכך שבעת שהמתלונן נדקר הנאשם צעק לעברו שהוא רוצה להרוג אותו (ר' פסקה 156 להכרעת הדין), וכן כי הנאשם לא חדל ממעשיו מיוזמתו, אלא נאלץ להפסיק את התקיפה רק לאחר שאחיו של המתלונן ניסו לסייע לו.

48. לאחר שבחנתי את פסקי הדין אשר הגישו ב"כ הצדדים לעיוני, ובחנתי את הענישה הנוהגת, יוער כי טווח הענישה הנהוג בעבירות אלו, שבוצעו בנסיבות דומות, מתחיל מעונשי מאסר בפועל ממש, לתקופות משתנות, בהתאם לחומרת נסיבות העבירה ולנסיבותיו של מבצע העבירה. הפסיקה מבחינה בין המקרים על פי חומרת הדקירה והפציעה, תכנון האירוע, כמות הדקירות, נסיבות הדקירה, בדגש על מידת האכזריות הטמונה במעשה ועל פי חומרת הפציעה.

49. הפסיקה שאלה הפנה ב"כ המאשימה, מתייחסת בחלקה למקרים שבהם נגרם לנפגע העבירה נזק חמור מזה שנגרם לנפגעי העבירה בתיק דנן. ב"כ הנאשם הפנה לפסקה שבחלקה הורשע הנאשם בעבירות פחות חמורות מהעבירות בהם הורשע הנאשם בעניינו, לפסיקה שבחלקה נסיבות המקרה והנזקים שאירעו פחות חמורים מהנסיבות בעניינו. כן ב"כ הנאשם הציג פסיקה בה נסיבות

האירוע והנזק שנגרם חמורים יותר מהנסיבות בעניינו, אולם העונש שהושת שם והמתחם שנקבע נמוך יותר מהמתחם והעונש לו עתר ב"כ המאשימה (ר' ע"פ 3393/15 שם נקבע מתחם ענישה הנע בין 4 ל- 7.5 שנות מאסר והושת על הנאשם עונש מאסר של 6 שנים בנסיבות בהם הנאשם דקר את המתלונן 7 דקירות ובוצע ניתוח להצלת חיים למתלונן, ע"פ 604/16 ממנו עולה כי הנזק שנגרם למתלונן חמור יותר והושת על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל, ת"פ 3203/02 שם הושתו 7 שנות מאסר בשל עבירת הריגה).

50. בע"פ 308/16 **נאטור נ' מדינת ישראל** (7.11.2016) נדחה הערעור על חומרת העונש, בו הושת על המערער 30 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו לאחר ניהול הוכחות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, פציעה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין שלא כדין. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 30 עד 60 חודשי מאסר. המערער, בן ה-19, דקר את המתלונן בבטנו וגרם נזק לאבריו הפנימיים בגינם הוא נותח ואושפז במשך שבוע; המערער נעדר עבר פלילי, והוגש בעניינו תסקיר חיובי שהצביע על סיכון נמוך לשוב על העבירות ועל כך שהנאשם מביע אמפתיה כלפי המתלונן.

51. בע"פ 4641/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.11.13) התקבל הערעור על חומרת העונש שהושת על המערער ובית המשפט העליון הפחית את העונש מ- 60 חודשי מאסר בפועל ל- 48 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו בעבירות חבלה בכוונה מחמירה ותקיפה בנסיבות מחמירות לאחר ניהול הוכחות. המערער תקף את המתלונן יחד עם שניים נוספים, ודקר אותו מספר פעמים בחזה, בבטן, בזרוע ובירך וכתוצאה מהדקירות, נגרמו לו פציעות שהובילו לניתוח ואשפוז בן שמונה ימים. בית המשפט העליון הקל בעונש תוך שהתחשב בכך שהמערער ביצע את העבירה בעת שהיה בן 18.5 שנים, הוא ללא עבר פלילי, וכי הוא נמצא בהליך שיקום.

52. בע"פ 5775/14 **אבו נג'מה נ' מדינת ישראל** (15.6.15) אישר בית המשפט העליון את המתחם שקבע בית המשפט המחוזי בעבירת החבלה בכוונה מחמירה, קרי בין 3 ל-7 שנות מאסר והתקבל הערעור על חומרת העונש כך שבית המשפט העליון הפחית את עונשו של הנאשם מחמש שנים לשלוש וחצי שנות מאסר, תוך שהתחשב בנטיית אחריות של המערער למעשה, הטראומה שהובילה אותו לביצוע העבירה בה הורשע והתסקיר החיובי שממנו עולה אופק שיקומי. מדובר במקרה בו המערער חתר את לחיו הימנית של המתלונן חתך באורך של עשרה ס"מ. לאחר מכן עזב המערער את הזירה והלך לביתו. המתלונן פונה לבית חולים ושם נזקק לטיפול רפואי ולתפירת החתך, שהותיר צלקת.

53. בע"פ 169/14 **אבל קפלן נ' מדינת ישראל** (16.12.14), בית המשפט העליון קיבל את ערעור המערער על חומרת עונש המאסר בפועל שנגזר עליו, והפחית את העונש משש וחצי שנות מאסר בפועל לחמש וחצי שנות מאסר בפועל, תוך שימת דגש על עקרון השוויון בענישה בין המערער לבין אחיינו, שהיה שותפו לדבר עבירה, ואשר נשפט בהליך נפרד, וכן שוויון לעונש שנגזר על נאשמים במקרים דומים. מדובר במקרה בו המערער הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, בגין אירוע בו התעורר ויכוח כספי בין המתלונן לאחיינו של המערער, עקב חשדו של המתלונן כי האחין עושה שימוש בכרטיס האשראי שלו. המערער ואחיינו קבעו עם המתלונן להיפגש בחנייה הסמוכה לבניין, המערער ואחיינו הגיעו למקום מצוידים בסכינים, רדפו אחריו ודקרו אותו בחזה, בבטן ובידיו, וגם

לאחר שנמלט מהמקום המשיכו לרדוף אחריו כשהם מנופפים לעברו בסכינים. המתלונן אושפז בבית החולים ואובחן כסובל מפצע דקירה חודר צלעות, פצע דקירה במותנו ופצעי דקירה בידיו. כן נמצא כי נגרם לו קרע בכבד ונוזל דמי בחלל הפאורה, הוכנס נקז לחזהו ואושפז להשגחה, ונוכח פציעותיו שוחרר משירותו הצבאי.

54. בע"פ 2988/14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (26.1.15) בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, וקבע, כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט, בין שלוש לשבע שנים מקל יתר על המידה. בית המשפט העליון קבע כי אין הלימה בין העונש שהושת על הנאשם, 4 שנות מאסר בפועל, לבין עצמת הפגיעה שנגרמה למתלונן לצמיתות, והעמיד את עונשו של הנאשם על שש שנות מאסר בפועל, תוך ציינו, כי ערכאת ערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, וכי לו ישב בית המשפט כערכאה דיונית היה משית על הנאשם עונש מאסר ממושך יותר. המשיב באותו מקרה היה בגיר והייתה זו הרשעתו הראשונה בפלילים. הוא לקח אחריות על מעשיו ובין המשפחות נעשתה "סולחה". מדובר במקרה בו הודה המשיב במסגרת הסדר טיעון, בדקירת אדם בבטנו באמצעות סכין, במהלך קטטה בין צעירים בני שתי משפחות שונות. כתוצאה מהדקירה היה המתלונן בסכנת חיים ונגרמו לו נזקים חמורים ובלתי הפיכים, ובכללם עיוורון, בצקת מוחית וקשיים מוטוריים שונים.

55. בת"פ 54416-01-13 (מחוזי חיפה) **מדינת ישראל נ' שהאב** (14.10.13) הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, החזקת סכין או אגרופן שלא כדין, הדחה בחקירה ואיומים. מדובר באירוע בו הנאשם בחר בדרך אלימה להביע את חוסר שביעות רצונו מתפקודו של תקליטן, המנעים את זמנם של אורחים במסיבת אירוסין, עת איים עליו בסכין שהחזיק בידו ולאחר מכן, התגנב מאחוריו ובפרץ של אלימות קשה, חתך את פניו, באמצעות סכין או חפץ חד אחר, חתך ארוך ועמוק, לאורך כל פניו, מהאוזן ועד לשפתיים, אשר הותיר צלקת בולטת בפניו של המתלונן. כתוצאה מהדקירה נגרם למתלונן חתך עמוק ומדמם, באורך 6-8 ס"מ, באזור הלחי והאוזן השמאלית. המתלונן טופל בבית החולים, פצע החתך נתפר והמתלונן אושפז למשך הלילה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 4-7 שנות מאסר בפועל ולסיום השית על הנאשם עונש של 5 שנות מאסר.

56. בת"פ 38735-01-13 (מחוזי תל אביב) **מדינת ישראל נ' אסעד** (4.3.14) הושת על נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, עונש של 7 שנות מאסר. מדובר בנאשם שדקר את המתלונן בסכין מאחור בחזהו ולאחר מכן נמלט, לאחר ויכוח שהתלקח משום שרכבו של הנאשם חסם את המעבר החופשי. מתחם העונש שהושת על הנאשם היה בין 6-9 שנות מאסר ולבסוף הושת על הנאשם עונש של 7 שנות מאסר בשל אי לקיחת אחריות למעשים על ידי הנאשם והמלטות הנאשם מאימת הדין, כמו גם הפציעה הקשה שנגרמה למתלונן שהיה בסכנת חיים ממשית.

57. עתירת המאשימה, לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 9 ל-12 שנות מאסר (לשלוש העבירות בהן הורשע הנאשם), חורגת לטעמי מהטווח הראוי בנסיבות העבירות הספציפיות, וב"כ המאשימה לא הצביע על כל טעם מיוחד המצדיק זאת. עונשים בטווח המבוקש על ידי התביעה ניתנו רק במקרים חמורים יותר, הרחוקים מרחק רב מנסיבות המקרה שלפני.

58. חומרת העבירות, נסיבות ביצוען ותוצאותיהן, מחייבות הטלת עונש מאסר של ממש, זאת משיקולים

של גמול, בשל הצורך בהגנה על ערך החיים ושלמות הגוף. בהתחשב בעיקרון ההלימה שבענישה, בפגיעה בערכים החברתיים המוגנים שביסוד העבירות, בנסיבות ביצוע העבירות וכן ברמת הענישה הנהוגה בעבירות הנדונות, אני סבורה, כי מתחם הענישה ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 3 שנות מאסר לבין 7 שנות מאסר.

העונש המתאים

59. אשר לגזירת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות. בענייננו, יש להתחשב לקולא, בכך שהנאשם צעיר בן 23, נעדר עבר פלילי, ותפקודו טרם האירוע היה נורמטיבי ושגורתי. עוד התחשבתי בכך שאין לנאשם דפוסים אלימים קבועים בהתנהגותו, פרט למעידה הפלילית הנדונה, וכי הסיכוי להישנות התנהגות אלימה הנו נמוך כעולה מתסקיר שירות המבחן. כן התחשבתי בחרטה שהביע על התנהגותו בדברו האחרון לפני. בהערכה המקצועית של שירות המבחן כי הסיכוי להישנות התנהגות אלימה הוא נמוך. עוד התחשבתי בכך שהנאשם הוא היחיד שהועמד לדין, מאחר שלא נמצאה תשתית ראייתית מספקת בייחס למעורבים אחרים באירוע. בנוסף התחשבתי בכך שזהו לו מאסרו הראשון, וכן התחשבתי בכך שהנאשם שהה במעצר וידוע שתנאי מעצר קשים מתנאי מאסר, ולאחר מכן שהה הנאשם במעצר בפקוח אלקטרוני למשך תקופה ארוכה, תקופה שהיתה קשה במיוחד לנאשם כמפורט בתסקיר.

60. לחומרא התחשבתי בכך שאף לאחר הכרעת הדין עולה מהתסקיר שהנאשם שלל את המיוחס לו, והשליך את האחריות על המתלונן ועל בני משפחתו. זאת ועוד תסקיר נפגע העבירה פורש בפנינו תמונה קשה על מצבו הנפשי של המתלונן מלבד הנזקים הפיזיים, הצלקות שעל פניו ועל גופו אשר העלו את הזיכרון מאירוע הפגיעה וההתמודדות עם שאלות על הצלקות והבושה שהוא חש בגינם בכל פעם מחדש. מנגד, ומבלי להקל בדבר, ניתן לומר כי הצלקות בפניו הן קלות באופן יחסי, החלמתו הייתה מהירה, ולא נגרמה לו נכות צמיתה (ר' פסקה 160 להכרעת הדין). הנזק השני שעלה הוא כי למתלונן אין מוטיבציה להשקיע במישורים שונים בחייו כמו: אימוני כושר, לימודים, תזונה בריאה, בילויים חברתיים ותפוקת העבודה שלו ירדה. נזק נוסף קשור למשפחתו של המתלונן אשר נדרשו לעזוב את ביתם נוכח תחושות של פחד מהנאשם ומשפחתו ובשל החרמתם ונידויים על ידי סב המשפחה והמשפחה המורחבת לאחר שלא פנו לבטל את התלונה שהוגשה. כך שאבדה למתלונן תחושת הביטחון שהיתה לו טרם האירוע, בסביבתו הטבעית. כתוצאה מהאירוע המתלונן פחות סבלני ונוטה להתרגז ולכעוס בשל תחושות התסכול הקשות, הוא חושש לחזור בשעות מאוחרות וסובל מקשיי הירדמות ושינה. יוער כי כפירה באישום ושמיעת הראיות לא תזקק לחובת הנאשם. הנאשם בחר לנהל את התיק, וזכותו לעשות כן, אך אין הוא זכאי להקלה בעונש, לה זכאים מי שלוקחים אחריות למעשיהם וחוסכים זמן שיפוטי ועוגמת נפש מהמתלוננים.

61. השיקולים האמורים לקולא מביאים למסקנה, כי העונש המתאים בעניינו של הנאשם מצוי ברף התחתון של מתחם הענישה ההולם, ולכך עתרה המאשימה בטיעוניה לעונש, כאשר ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר ברף העליון של השליש התחתון של המתחם. אין לפנינו מקרה חריג שבו ניתן לסטות לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום ושירות המבחן לא בא בהמלצה לכך.

62. אשר לבקשת ב"כ הנאשם לניכוי ימי מעצר הבית בפיקוח אלקטרוני מימי המאסר: הנאשם היה עצור במתקן כליאה בין התאריכים 7.8.16 עד 13.10.16 וכן מיום 17.10.17 ועד ליום 22.1.18. עוד, שהה הנאשם במעצר בית באיזוק אלקטרוני בין התאריכים 13.10.16 עד 17.10.17. בית המשפט העליון מפי כבוד השופט ג'ובראן הכריע בסוגייה זו בע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.2016) וקבע שאין הם מנוכים באופן אריתמטי מגזר הדין, אלא משמשים כשיקול לעניין העונש: **"לפיכך, עמדתי היא כי בדומה למעצר בית, אין לנכות את ימי המעצר בפיקוח אלקטרוני מתקופת המאסר. ההתחשבות במשך התקופה שבה הנאשם שהה בפיקוח אלקטרוני צריכה להיעשות כשיקול לקולה בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של נאשם..."**.

63. על הלכה זו חזר בית המשפט העליון מפי כב' השופט נ' סולברג בע"פ 9031/16 סוכר נ' מדינת ישראל (2.3.2017) : **"אדגיש כי ההלכה הפסוקה בעניין ימי מעצר בפיקוח אלקטרוני היא שאין הם מנוכים באופן אריתמטי מגזר הדין, אלא משמשים כשיקול לעניין העונש (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.4.2016))."**

בהתאם להלכה פסוקה זו, לא מצאתי לנכות את ימי מעצרו בפיקוח אלקטרוני של הנאשם, אלא אך לנכות את ימי מעצרו בין כותלי שב"ס. כאמור בפסקה 59, נתתי משקל לנסיבה זו כשיקול לקולה לעניין העונש.

64. אשר על כן, אני דנה את הנאשם לעונשים כדלהלן:

א. 4 שנות מאסר בניכוי ימי מעצרו (7.8.16-13.10.16) וכן מיום 17.10.17 ועד ליום 22.1.18 .

ב. מאסר על תנאי בן 18 חודשים, שלא יעבור, במשך 3 שנים מהיום בו ישוחרר ממאסרו, כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר על תנאי בן 6 חודשים, שלא יעבור, במשך 3 שנים מהיום בו ישוחרר ממאסרו, על עבירה של החזקת סכין או כל עבירת אלימות מסוג עוון, למעט תיגרה.

ד. פיצוי למתלונן בסכום של 20,000 ₪.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ח, 22 ינואר 2018, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.